

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Susisiekimo ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Teikiame apibendrintą informaciją apie Nutarimo projektą:

I. Sprendžiama problema	Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant 2023 m. birželio 8 d. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 6, 8, 9 straipsnių ir 2, 5 priedų pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2037 (toliau – Įstatymas) nuostatas. Nutarimo projekto tikslas – nustatyti kelių naudotojo mokesčio dydžius, kuriuos moka M₂, M₃, N₁, N₂, N₃ motorinių transporto priemonių valdytojai už naudojimąsi keliais.
II. Problemos sprendimo priemonės	Nutarimo projektu nustatomi kelių naudotojo mokesčio dydžiai, kuriuos moka M₂, M₃, N₁, N₂, N₃ motorinių transporto priemonių valdytojai už naudojimąsi keliais pagal emisijos klasę ir ašių skaičių.
III. Įgyvendinimo mechanizmas	Nutarimo projektu nustačius naujus kelių naudotojo mokesčio dydžius AB Lietuvos automobilių kelių direkcija, iki įsigalios Įstatymas, privalės organizuoti mokesčio surinkimą.
IV. Suinteresuotų asmenų įtraukimas	Nutarimo projektas buvo skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje ir visi suinteresuoti asmenys galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus. Nutarimo projektas buvo derintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos vežėjų sąjunga, Tarptautinio transporto ir logistikos aljansu, Lietuvos nacionaline vežėjų automobiliais asociacija „LINAVA“, Lietuvos keleivių vežimo asociacija, Respublikine keleivių vežėjų autobusais asociacija, asociacija „Lietuvos keliai“, AB Lietuvos automobilių kelių direkcija. Vidaus reikalų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Žemės ūkio ministerija pastabų neturėjo. Teisingumo ministerijos pastabos įvertintos. Tarptautinio transporto ir logistikos aljansas ir Lietuvos vežėjų

	sąjunga esminių pastabų dėl Nutarimo projekto neturėjo, tačiau pasiūlė kelių naudotojo mokestį mažinti mažiausiai taršiai emisijų klasei EURO VI ir padidinti kelių naudoto mokestį EURO 0–EURO V emisijų klasėms. Nutarimo projektu siūlomas kelių naudotojo mokestis nuosakiai didinamas nuo EURO VI iki EURO 0, EURO 0 emisijos klasės transporto priemonėms, palyginti su EURO VI emisijos klasės transporto priemonėmis, mokestis yra vidutiniškai 45 proc. didesnis.

Lietuvos automobilių kelių tinklą sudaro 84,5 tūkst. km, iš jų valstybinės reikšmės kelių tinklas – 21,2 tūkst. km. Valstybinės reikšmės kelių tinklą sudaro šie keliai: magistraliniai – 1 751 km, krašto – 4 927 km ir rajoniniai – 14 560 km.

Vadovaudamiesi Įstatymu transporto priemonių valdytojai moka kelių naudotojo mokestį už naudojimąsi keliais, t. y. Lietuvos Respublikos Vyriausybei suteikta teisė į mokamų kelių sąrašą įtraukti magistralinius, krašto ir rajoninius kelius. Šiuo metu Lietuvos automobilių kelių tinkle buvo apmokestinta apie 1 700 km magistralinių kelių. Už naudojimąsi vietinės reikšmės keliais kelių naudotojo mokestis nemokamas. Nutarimo projektu mokamų kelių sąrašas nekeičiamas.

Lietuvos valstybinės reikšmės kelių tinklu naudojasi beveik 2 mln. Lietuvoje registruotų transporto priemonių, iš jų apie 70 tūkst. krovininių transporto priemonių (licencijuotų), kurios vykdo tarptautinius vežimus, apie 5,2 tūkst. krovininių transporto priemonių (licencijuotų), kurios vykdo vidaus vežimus.

Autobusų parką sudaro apie 3 500 autobusų (licencijuotų), iš jų apie 900 autobusų veiklą vykdo vidaus maršrutais, apie 2 600 autobusų veiklą vykdo tarptautiniais maršrutais.

Lietuvos teritoriją per metus kerta tranzitu arba atgabena ir (ar) išgabena krovininius apie 500 tūkst. krovininių transporto priemonių iš Europos ir trečiųjų šalių.

Vertinant pagal emisijos klases Lietuvoje registruotų transporto priemonių parkas skirstomas tokia tvarka:

– krovininių transporto priemonių (licencijuotų), vykdančių vidaus vežimus:

- EURO 0 emisijos klasė – apie 4 400 vnt. (apie 84 proc.);
- EURO I–III – apie 296 vnt. (8 proc.);
- EURO IV–VI – apie 535 vnt. (10 proc.);

– krovininių transporto priemonių (licencijuotų), vykdančių tarptautinius vežimus:

- EURO 0 – 5 836 (8 proc.);
- EURO I – 1 652 (2 proc.);
- EURO II – 1 259 (2 proc.);
- EURO III – 2 757 (4 proc.);
- EURO IV – 177 (0,2 proc.);
- EURO V – 8 353 (12 proc.);
- EURO VI – 49 896 (71 proc.);

– tolimojo susisiekimo maršrutais vyksta apie 500 vnt. autobusų, kurių apie 66 proc. (322 vnt.) yra EURO VI klasės, apie 13 proc. (65 vnt.) – EURO V, apie 8 proc. (41 vnt.) – EURO IV, apie 13 proc. (60 vnt.) yra EURO 0–III klasės.

Lietuvos krovininių transporto priemonių parkas didėja, krovininių transporto priemonių (licencijuotų), vykdančių vidaus vežimus, skaičius nuo 5 379 vnt. 2023 m. sausį išaugo iki 5 522 vnt. birželį, o vykdančių tarptautinius vežimus per tą patį laikotarpį – nuo 69 383 vnt. iki 73 904 vnt. Dėl geopolitinės situacijos ir kaimyninių šalių taikomų sienos kirtimų ribojimų auga tranzitinio krovininio transporto srautai per Lietuvą. Transporto teikiamos paslaugos turi didelę socialinę ir ekonominę naudą, tačiau intensyviai naudojama valstybinės reikšmės kelių infrastruktūra reikalauja nuolatinės priežiūros, rekonstrukcijos, remonto ir plėtros. Dėl didėjančio transporto srauto ir intensyvaus magistralinių kelių naudojimo magistraliniai keliai smarkiai prastėja, nuo 2016 m. iki 2022 m. vidutiniška per metus jų nusidėvėjimo vertė – apie 54,8 mln. eurų.

Dėl ribotų finansavimo galimybių Lietuvos kelių transporto infrastruktūra yra dar nepakankamai sutvarkyta ir išplėtotą, daugelio kelių būklė yra prasta ir toliau blogėja, todėl būtina didinti šios infrastruktūros finansavimą. Reikalavimų neatitinkančių kelių neremontuojant, kelių defektai įsisenėja, reikšmingai auga investicijų tokiems nekokybiškiems keliams atnaujinti poreikis.

Nutarimo projektu siūloma nustatyti kelių naudotojo mokesčio dydžius, neviršijant Įstatymo 2 priede nustatytų maksimalių dydžių. Kelių naudotojo mokestis gali būti mokamas už dieną, savaitę, mėnesį ir metus. Mokesčio dydžiai proporcingi naudojimosi keliais trukmei.

Vidutiniškai per metus kelių naudotojo mokesčio surenkama apie 53 mln. eurų, iš jų apie 28 mln. eurų už dienos, apie 1,8 mln. eurų už savaitės, apie 13 mln. eurų už mėnesio ir apie 10 mln. eurų už metų mokestį. Patvirtinus kelių naudotojo mokesčio dydžius prognozuojama, kad papildomai bus surinkta apie 30–40 mln. eurų kelių naudotojo mokesčio.

Šiuo metu kelių naudotojo mokestį galima susimokėti AB Lietuvos automobilių kelių direkcijos tinklalapyje ir 700 platinimo vietų.

Ivertinant išaugusį magistralinių kelių naudojimo intensyvumą, didėjančią kelių infrastruktūros nusidėvėjimą ir tai, kad kelių naudotojo mokesčio dydžiai nebuvo peržiūrėti nuo 2015 metų, siekiant užtikrinti tinkamą kelių infrastruktūros būklę, taip pat įgyvendinti Įstatymo nuostatas, siūloma patvirtinti kelių naudotojo mokesčio dydžius, kurie priklausytų nuo emisijos klasės ir transporto priemonės ašių skaičiaus.

Kelių naudotojo mokestis nustatytas:

- proporcingai naudojimosi keliais trukmei;
- neviršijant kelių naudotojo mokesčio maksimalių dydžių;
- pagal motorinių transporto priemonių kategorijas;
- pagal transporto priemonių emisijos klases;
- pagal transporto priemonės ašių skaičių;
- pagal kitus proporcingumo, sąžiningumo kriterijus.

Kelių naudotojo mokesčio dydis ne daugiau kaip trijų ašių vilkikui pagal EURO normas apskaičiuotas taip: galiojantis kelių naudotojo mokesčio dydis dauginamas iš vidutinės metinės infliacijos dydžio – 20 proc. (vidurkis 2015–2022 m.), gautas padidėjimas pridedamas prie galiojančio kelių mokesčio dydžio ir gaunamas kelių naudotojo mokesčio dydis ne daugiau kaip trijų ašių EURO VI klasės transporto priemonei. Ne daugiau kaip trijų ašių EURO V klasės mokesčio dydis apskaičiuojamas EURO VI maksimalų mokesčio dydį dauginant iš nustatyto apskaičiuoto padidėjimo koeficiento. Padidėjimo koeficientas apskaičiuojamas atsižvelgiant į maksimalių dydžių padidėjimo proporcijas, nustatytas 2022 m. vasario 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2022/362 (toliau – Direktyva) ir Įstatyme, t. y. EURO V maksimalus dydis padalinamas iš EURO VI maksimalaus dydžio. Kitų kategorijų mokesčio dydžiai apskaičiuojami taikant tą patį principą.

Kelių naudotojo mokesčio dydis ne mažiau kaip keturių ašių vilkikui pagal EURO normas apskaičiuotas taip: ne daugiau kaip trijų ašių EURO VI transporto priemonės kelių naudotojo mokesčio dydis dauginamas iš 60 proc. (dydis apskaičiuotas palyginus maksimalius ne daugiau kaip trijų ašių EURO VI dydžius su ne mažiau kaip keturių ašių EURO VI dydžiais), gautas padidėjimas pridedamas prie ne daugiau kaip trijų ašių EURO VI transporto priemonės kelių naudotojo mokesčio dydžio ir gaunamas kelių naudotojo mokesčio dydis ne mažiau kaip keturių ašių EURO VI transporto priemonei. Ne mažiau kaip keturių ašių EURO V mokesčio dydis apskaičiuojamas EURO VI maksimalų dydį dauginant iš nustatyto apskaičiuoto padidėjimo koeficiento. Padidėjimo koeficientas apskaičiuojamas atsižvelgiant į maksimalių dydžių padidėjimo proporcijas, nustatytas Direktyvoje ir Įstatyme, t. y. EURO V maksimalus dydis padalinamas iš EURO VI maksimalaus dydžio. Kitų kategorijų mokesčio dydžiai apskaičiuojami taikant tą patį principą.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės (l. e. grupės vadovo pareigas Dmitrijus Bialas, tel. +370 659 17473, el. p. dmitrij.bial@sumin.lt) vyriausiasis patarėjas Tomas Pilukas, tel. +370 693 33041, el. p. tomas.pilukas@sumin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 7 lapai.
2. Institucijų išvadų kopijos, 5 lapai.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis

